Raadsvoorstel

Raadsvergadering:	11-12-2023
Commissie:	28-11-2023
Agendapunt:	9.
Onderwerp:	Legesverordening gemeente Heerde 2024
Afdeling:	DIB
Opsteller:	M. Berends
E-mailadres	m.berends@heerde.nl
Portefeuille:	W. Meijer
Programma:	Samenleving, financiën

De raad besluit om:
Vast te stellen de Legesverordening gemeente Heerde 2024.

Inleiding
Gelet op het vaststellen van de begroting 2024 en gelet op de wijzigingen in wet- en regelgeving, met name de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024, moet de legesverordening worden aangepast.

Beoogd doel
Vaststellen van een nieuwe verordening en daarbij behorende tarieventabel.

Bevoegdheid / Juridisch kader
Art. 229 Gemeentewet.

Eerdere besluitvorming en kaders
Begroting 2024, Perspectiefnota, Nota reserves en voorzieningen.

Argumenten
1.1 De Legesverordening gemeente Heerde 2024 bestaat uit drie hoofdstukken:

- Hoofdstuk 1 en hoofdstuk 3 bevatten de tarieven voor algemene en bijzondere dienstverlening van de gemeente. De tarieven in deze hoofdstukken zijn slechts verhoogd met het inflatiepercentage (3,1%), of er is sprake van wettelijk gemaximeerde tarieven. Verder zijn er enkele redactionele correcties doorgevoerd. In bijlage 3 is een vergelijking van de oude en nieuwe tarieven opgenomen.
- Hoofdstuk 2 van de legesverordening is ingrijpend veranderd in verband met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024. De tarieven zijn over de gehele linie beperkt verhoogd. Daarbij ligt het zwaartepunt bij de aanvragen met de hoogste bouwkosten en is getracht de bestaande mate van kostendekkendheid te behouden. In verband met de ingrijpende wijzigingen is het niet mogelijk een vergelijking te maken van oude en nieuwe tarieven. In plaats daarvan is als bijlage 4 en 5 een overzicht opgenomen van de effecten op de te heffen leges bij verschillende soorten aanvragen.

1.2. Wat betreft de inhoud van de verordening is voor een groot deel aangesloten bij zowel de VNG Modelverordening als de (concept)legesverordening van Hattem en Oldebroek. Ook met betrekking tot de hoogte van de tarieven is getracht geen al te grote verschillen met de omliggende gemeenten te laten ontstaan. De tarieven voor milieuleges zijn overgenomen van het daartoe strekkende voorstel van de ODNV, die voor hun tarieven een eigen berekening van de kostendekkendheid hebben opgesteld.

1.3. De nu gepresenteerde legesverordening is opgezet als basisvariant. Dat houdt in dat er nu nog niet al te veel differentiatie is aangebracht in de tarieven. Dat heeft te maken met de eerder genoemde onzekerheden. In de loop van 2024 zal uitvoerig worden geëvalueerd hoe de werkelijke aantallen aanvragen zich verhouden tot de eerdere raming, hoe de tijdsbesteding zich verhoudt tot de gebruikte calculatie en of er nog verfijningen nodig zijn in de tariefstructuur. Zo kan er tijdig worden bijgestuurd indien nodig. Het is op dit moment de verwachting dat de verordening per 1 juli 2024 aangepast zal moeten worden in verband met de gefaseerde inwerkingtreding van de Wkb. Op dat moment kunnen ook andere wijzigingen in de bepalingen of bijbehorende tarieven worden doorgevoerd. Die wijzigingen zullen dan uiteraard ook aan uw raad worden voorgelegd.

1.4 De gemeente mag geen winst maken op het totaal van de in deze verordening opgenomen legesplichtige dienstverlening. Door inwerkingtreding van de Omgevingswet is de verwachting dat de aantallen legesplichtige activiteiten zullen afnemen, terwijl de kosten aan de kant van de gemeente niet zullen afnemen. Dat heeft onherroepelijk tot gevolg dat, gegeven het streven de huidige mate van kostendekkendheid te behouden, de tarieven moeten stijgen. In verband met de

ingrijpende wijziging van de legesverordening is een nieuwe calculatie gemaakt van de kostendekkendheid van de verordening. Uit die calculatie volgt dat de tarieven circa 97% kostendekkend zijn. Dat betekent dat met de verwachte opbrengst, op basis van de voorgestelde tarieven en verwachte aantallen aanvragen, circa 97% van de gemeentelijke kosten voor deze dienstverlening kan worden gedekt. In bijlage 4 wordt aan de hand van een aantal rekenvoorbeelden geschetst hoe de nieuwe tarieven onder de Omgevingswet zich verhouden tot de situatie vóór 1 januari 2014. In de tariefstelling is getracht de verhoging van de tarieven vooral neer te leggen in de omvangrijkere/complexere aanvragen met hoge bouwkosten. Op die manier kan de kostenstijging voor kleinere, veelal particuliere aanvragen beperkt blijven.

Kanttekeningen
1. Van een aantal wettelijk gemaximeerde tarieven is het nieuwe maximumtarief voor 2024 nog niet bekend. Het gaat om de tarieven voor rijbewijzen en de verklaring omtrent gedrag (VOG). Deze tarieven zullen door het college worden aangepast wanneer deze bekend worden. Het college is daartoe zelfstandig bevoegd op grond van artikel 10 van de legesverordening.

2. De Omgevingswet brengt nog veel onzekerheid met zich mee. Die onzekerheid betreft enerzijds de vraag hoeveel aanvragen er onder het nieuwe regime zullen worden ingediend en welke activiteiten die zullen betreffen: een deel van de voorheen legesplichtige activiteiten kan onder de Omgevingswet vergunningvrij worden uitgevoerd. Anderzijds kost het de betrokken medewerkers ook tijd zich de geheel veranderde werkprocessen eigen te maken, wat ook betekent dat er een onzekerheidsmarge zit in de geschatte tijdsbesteding. Daarnaast wordt de Wet kwaliteitsborging voor de bouw (Wkb) op 1 januari 2024 slechts gedeeltelijk ingevoerd, de verdere inwerkingtreding wordt niet eerder dan 1 juli 2024 verwacht. Dat heeft tot gevolg dat er gedurende het jaar (mogelijk) verschuivingen zullen zijn in de soorten en aantallen activiteiten waarvoor de gemeente leges mag heffen. De effecten van het legesmodel worden in 2024 doorlopend geëvalueerd, zodat tijdig bijgestuurd kan worden indien dat nodig is.

3. Voor bouwprojecten in gevolgklasse 1 (zoals woningen en eenvoudige bedrijfsgebouwen) mogen geen leges meer worden geheven voor de bouwtechnische toets, omdat hierop het stelsel van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) van toepassing is. Voor projecten in gevolgklassen 2 en 3 (bijv. bibliotheken, scholen, woongebouwen, ziekenhuizen) worden deze leges wel geheven. De tarieven zijn gerelateerd aan de bouwkosten. In het voorbeeld ‘bouw appartementencomplex’ (bijlage 4) is te zien dat dit, bij buitenplanse activiteiten, kan leiden tot een aanzienlijke stijging van de tarieven. In de praktijk zal een dergelijke legesaanslag echter niet vaak worden opgelegd, omdat er bij dit soort projecten veelal sprake is van privaatrechtelijk kostenverhaal via een anterieure overeenkomst. In die gevallen worden geen leges in rekening gebracht.

Geld
De effecten van de nieuwe tarieven zijn verwerkt in de begroting 2024.

Communicatie
Na vaststelling van de verordening wordt deze bekendgemaakt in het elektronisch gemeenteblad en gepubliceerd in “de Schaapskooi”, de gemeentelijke website en op overheid.nl. De verordening, tarieventabel en de bouwkostenwijzer worden tevens ter inzage gelegd op het gemeentekantoor.

Uitvoering
Na vaststelling en publicatie van de verordening legt de heffingsambtenaar in 2024 de belastingaanslagen op.

Advies commissie(s)
De commissie adviseert behandeling als B-onderwerp.

Heerde, 7 november 2023

Het college van Heerde
mr. O.G. Prinsen, burgemeester
B. van Zuthem, gemeentesecretaris

Bijlagen:
1. Raadsbesluit legesverordening 2024;
2. Tarieventabel behorende bij de legesverordening 2024;
3. Vergelijking oude en nieuwe tarieven;
4. Rekenvoorbeelden legestarieven onder de Omgevingswet;
5. Rekenvoorbeelden woningen.

Ter inzage:
Geen.